

2020 M. SAUSIO 21 D. KASMETINĖS MOKĖJIMO AGENTŪRŲ DIREKTORIŲ
KONFERENCIJOS ATASKAITA

2020-01-23 Nr. 3PR-6

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

Institucinė forma: Kasmetinė mokėjimo agentūrų direktorių konferencija

Laikas: 2020 m. sausio 21 d.;

Vieta: Briuselis;

Posėdžio trukmė: 10:00 – 17:00;

Dalyviai: Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos direktorius Aleksandras Muzikevičius

2. Svarstytas klausimas/ai arba svarstyto ES teisės akto projekto pavadinimas ir numeris:

1. Atliktų auditų, audituojant pirmiausia Sertifikuojančią įstaigą patirties, pristatymas;
2. Atsiliepimai iš sertifikavimo institucijų ir valdančiųjų įstaigų ekspertų grupės susitikimo;
3. Duomenų apsauga;
4. Dirbo grupės dėl EK atliktų auditų EŽŪFKP ir EŽŪGF metu nustatytų faktų;

Darbo grupės:

- Atitikties aspektai atsirandantys OLAF projekto dėka;
- Auditų, susijusių su savanoriška susietąja parama, pagrindiniai nustatyti faktai;
- Pirmų metų auditų praktika ir išmoktos pamokos audituojant sertifikuojančią įstaigą pirmiau;

5. Darbo grupių rezultatų pristatymas;

6. Kroatijos pristatymas dėl kito vadovų susitikimo, kuris vyks Kroatijoje 2020 m. gegužės mėn.

3. Posėdžio eigos apibendrinimas:

COM pristatė 2020 metų svarbiausius klausimus.

Trumpai pristatė Arachne projektą ir paragino susiekti su atsakingais asmenimis dėl Arachne projekto tęstinumo palaikymo. Šiame projekte dalyvauja daug VN.

1. Atliktų auditų, audituojant pirmiausia Sertifikuojančią įstaigą patirties pristatymas.

COM pristatė kokia nauda ir svarba yra Sertifikavimo įstaigos ir jos audito patvirtinimas audituojant Agentūras. Buvo pristatyta patirtis audituojant sertifikuojančią ir pasitikint jos atliktu darbu.

Sertifikuojančios įstaigos kokybė, atliktų tokių auditų dėka, gerėja nuo 2018 metų. Tačiau dažnu atveju audituojant SĮ audituojama ir Agentūra. Ne visos tam tikros sritys yra patikrinamos (atranka patikroms, de-minimis). Nepadengiamos sritys, kurios yra ne standartinės neatitinka gairių.

Naujos gairės pasiūlys platesnę imtį padengiant daugiau schemų, lankstumą įtraukiant/neįtraukiant MA.

Pristatyti keli scenarijai: kai MA dalyvauja pilnai atliekant auditą, kai MA įsitraukia tuomet kai SĮ darbas nėra pakankamas COM patvirtinimui, MA įtraukimas suplanuotas iš anksto, tam tikrai etapais.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; HR – Kroatija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinis atstovų komitetas (Coreper II).

Padengiama dalis audito, pasirengimo auditui metu: Audito strategijos peržiūra, identifikavimas horizontalių sričių keliomis schemomis, išankstinis Są klausimynų peržiūra.

Pagrindiniai pastebėjimai/pamokos atliekant šiuos auditus: MA ir Są lankstumas, prisitaikymas atliekant auditą, geras pasiruošimas auditui, Są darbo kokybės gerinimas, leidžiantis naudotis vis labiau jų atliktų darbu.

Vokietija: COM turėtų pristatyti kokios yra priežastys ir būtinybė audituoti papildomai Są, galima atlikti papildomą nedidelį auditą padengiant vieną ar kitą sritį, arba pratęsti tokį auditą. Svarbu suprasti kokios priežastys.

Portugalija: Iškėlė klausimą ar trys pasiūlyti scenarijai turi vienodą svorį ir svarbą COM? Bet kuriuo atveju, auditai be MA neatliekami ir būtina koordinuoti šiuos auditus kaip įmanoma geriau. MA dalyvauja iš karto, įsitraukia nuo pat pradžių.

UK: Kai Są yra didžiulė ir aukštą kvalifikaciją turinti įstaiga, labai sudėtinga audituojant įtraukti į šį procesą Są.

COM atsakymai: pranešdami apie auditą yra pristatoma, kad MA dalyvavimas būtinas, Kadangi tai pirmi metai, pripažįsta, kad MA yra daugeliu atveju įtraukiama. Bet COM tikslas yra Są atlikto darbo patikrinimas. Pritaria Vokietijos komentarui. Dėl UK pastabos, pritaria, kad su šia problema susiduria ir bandoma spręsti.

2. Atsiliepimai iš sertifikuojančių ir vadovaujančių įstaigų ekspertų grupės susitikimo; COM pristatė įžvalgas iš ekspertų grupės susitikimo, statistinius duomenis dėl akreditaciją gavusių MA. Buvo pristatytos pagrindinės įžvalgos: atsižvelgiant į praėjusių kelerių metų akreditaciją, yra palikta „vietos“ tobulėjimo procesui siekiant didesnės pridėtinės vertės, nuolatinio tobulėjimo (Vadovaujančios įstaigos koordinavimo, informuojant COM apie nustatytus faktus, prevencijos). COM pastebėjo, kad išreikštas Valdančiųjų įstaigų prašymas dėl aiškesnių gairių dėl Są atliekamo audito.

Išvados:

- Atlikti priežiūrą, tiek Są tiek MA
- Atlikti akreditacijos kriterijų priežiūrą
- Siekti Są darbo kokybės gerinimo.

Susitikimo metu su Są vyko produktyvios diskusijos. Pagrindinės įžvalgos:

- Nors Są atlieka kokybišką darbą vertinant vidaus kontrolės procesą, tačiau kai kurios sritys dar turėtų būti tobulinamos, kaip atitiktis ES teisės aktams, ir kaip perkeliama į Nacionalinius teisės aktus, horizontaliųjų SCO bei įprastų išlaidų.
- Są patikimumas, tačiau vis dar pasitiki MA atliktomis patikromis vietoje;
- Są turi atlikti patikras vietoje be MA inspektorių, ar tiek kiek tai įmanoma.

3. Duomenų apsauga;

Technologiniams procesams tobulėjant, atsirandant vis geresniems technologiniams sprendimams, duomenų saugumas (veikiant tokių organizacijų kaip Google, Amazon įtaka didelė) dažnai prieštarauja ES teisės aktams.

COM paskirtas vienas duomenų apsaugos pareigūnas, atsakingas už visus EK procesus.

Buvo pristatytos pagrindinės įžvalgos po Helsinkyje vykusios konferencijos.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; HR – Kroatija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRPI – Nuolatinųjų atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinųjų atstovų komitetas (Coreper II).

4. EK atliktų auditų metu nustatyti faktai IAKS ir ne IAKS:

COM pristatė kokie pagrindiniai nustatyti faktai iš priemonių auditų kur taikoma IAKS ir ne IAKS.

IAKS – LPIS atnaujinimas, tiksli specifikacija plotų sluoksnių, t.y. daugiamečio žolyno, taip pat žieminių ir vasarinių javų ir pan.

Ne IAKS – investicinės priemonės, vyno schemos, skatinimas, mokyklų priemonės, kurioms būtina laikytis procedūrų, pagrindinių kontrolės priemonių ir teisės aktų..

Vertinant investicines pagrindiniai nustatyti faktai, nepakankamai surenkami faktai dėl detalaus atitikmens, neužtikrina tinkamų išlaidų pagrindimo, perkančiosios organizacijos nėra tikrinamos, nesilaikoma investicijų tikslų.

Investicinių priemonių nustatytas faktas, tai kad pasiūlymą skelbianti organizacija ir įgyvendinančioji tiksliai pateiktų visus dokumentus konkursui, ir kompetentingumo įrodymai, bei išsamūs klausimynai.

Šių priemonių atveju dažnai nėra aiškios administravimo procedūros, ir atrankos procedūros.

Mokyklų schemų administravimo metu nustatyti faktai: neaiškūs paramos apskaičiavimo metodai, neteikiami pagrindžiantys dokumentai, remiamasi tik maksimaliomis nustatytomis reikšmėmis. Duomenų bazės yra nepatikimos.

Latvija: pasiūlymas, parodyti konkrečius nustatytus faktus iš auditų (ypač iš TI priemonių auditų), tai galėtų lengviau leisti identifikuoti problemas. COM priėmė šią pastabą, bet šiandien buvo bendra informacija, ne apie konkrečius faktus.

5. Darbo grupių rezultatų pristatymas

6. Trečia darbo grupė. KPP auditų pastebėjimai. Pamokos išmoktos iš pastarųjų.

Šių auditų tikslas patikrinti kaip yra atliekamas SĮ darbas, patvirtinant IAKS ir ne IAKS priemonių sąskaitų teisėtumą ir tvarkingumą.

IAKS priemonių auditų pastebėjimai. COM pristatė, kad pagrindinės pastabos yra susijusios su LPIS kokybe, tinkamumo sąlygomis, ir nuotolinėmis patikromis:

- SĮ neperpatikrino visų MA atliktų OTSC, o tik dalį.
- Greitai SĮ vizitai patikros vietoje COM atrodo nepatikimi
- Netinkamas laikas pasirinktas patikroms vietoje (patikros vietoje turi būti atliekamos iš karto po patikrų vietoje MA, nelaukiant net MA ataskaitų).
- Visos kontrolės turėtų būti patikrintos (tiek pagrindinės tiek papildomos)
- Dokumentacijos trūkumas (M11 priemonei turi būti išsaugomi)

Non IAKS priemonių nustatyti faktai:

- Pasitiki MA ir Valdančiąja ir neatlieka patikrų, nes remiasi MA ir VI nustatytais faktais.
- Klausimynai neatitinka specifinių reikalavimų
- SĮ neperpatikrina tų patikrų, kurios buvo atliktos MA.
- Ataskaitos nėra išsamios
- Patikrų atranka nėra tinkama

Pastabos tinkamos ir IAKS ir non IAKS:

- Nėra audito sekos. Nenaudojami klausimynai.
- Atliekant auditą kitam auditoriui sudėtinga būti užtikrinti atsekamumą.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; HR – Kroatija; VN – ES valstybės narė; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽOŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper II).

- Principas pasitikėti MA patikromis nėra tinkamas būdas kokybei užtikrinti.

IAKS priemonių ir miškų:

- Dvigubas finansavimas KPP priemonių ir 1 pagalvės TI.
- Administracinių patikrų metu nėra surenkami svarbūs įrodymai (dirvožemio tyrimai, analizės, sertifikatai ir pan.)
- Pasirenkamas netinkamas laikas patikroms.
- Aukštas klaidų lygis
- Kontrolės procedūros MII priemonei (Ekologiniam ūkininkavimui)
- Maksimalus įspėjimas apie vizitą yra ištesiamas (14 dienų/48 val), nes kai patikras atlieka skirtingos institucijos, nustatyti neatitikimai jau „pasako“, kad bus kita patikra.
- Atsekamumas kontrolių nėra patikimas
- Įspėjimo sistema neveikia
- Tinkami paramai plotai nustatomi neteisingai.

Non IAKS priemonių patobulinimas:

- Dirbtinių sąlygų nustatymas (valdų dalijimas).
- Patikimas duomenų pateikimas (rizikos valdymo priemonė)
- Patikrinimas dėl prarastos 30 proc. produkcijos
- Projektų atrankos patikrinimams (atsirenkant projektus būtina atsižvelgti į svarbą)
- Mokėjimo prašymų patvirtinimas
- Audito seka
- Naudojant supaprastintų išlaidų vertinimą, nepateikiama duomenys dėl apskaičiavimo ir įvertinimo šio metodo naudojimo. Supaprastintų išlaidų metodų naudojimas ir neišlieka skaičiavimui naudotų duomenų..

KPP priemonių auditų nustatyti faktai:

Vienas iš aptartų faktų, koks rolė yra SĮ atliekant šį auditą. Svarbu buvo išskirti, kad SĮ turėtų atlikti patikras vietoje atskirai, nepriklausomai nuo MA. Taip pat pasitikėti MA sistema, kai tai įmanoma ir leidžia procedūros.

Klausimas aptartas dėl SĮ darbo patikimumo. Buvo išsiaiškinta, kad COM nekomunikuoja tiesiogiai su SĮ, tai daroma per MA.

Diskusija:

Prancūzija: kas yra inovacija ir kokios išlaidos yra neinovatyvios. COM siūloma naudoti kitokius kriterijus ne tokius dvejopai suprantamus ir interpretuojamus. Jei yra dvejopa nuomonė, COM atsiklausia savo kolegų, jų nuomonės. Kriterijai turi būti nustatomi išvengiant subjektyvumo vertinant juos.

VN – jeigu patikros turi būti atskirtos ir atliekamos ne kartu su MA, bei turi būti atliekamos iš karto po OTSC MA. Ar gali SĮ atlikti patikras be MA. COM aiškina, kad tai neįmanoma IAKS atveju, nes neturi specialių žinių ir gebėjimų nustatyti kultūras, plotus ir pan.

COM SĮ rekomenduoja, kviešti MA inspektorius (ne tuos pačius kurie atliko pirminę patikrą) atlikti specifinius veiksmus, tačiau MA turi leisti naudotis duomenų sistemomis, ir atlikti maksimaliai visus patikrinimus pačiai SĮ.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; HR – Kroatija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper II).

VN klausimas: išvadų laiškas, yra skirtas tiek SĮ, tiek MA. Kas turėtų atsakyti ir teikti paaiškinimus? COM paaiškino, kad išvados siunčiamos VN, ministerijai per atstovybę. Atsakyti turėtų valstybės narė, laikantis atsakymo formos.

Kitų darbo grupių rezultatai:

Pirma darbo grupė: OLAF tyrimai ir patvirtinantys aspektai:

Sistema duoda reikšmingus rezultatus, nustatant sukčiavimą ir neatitikimus.

3 galimi scenarijai:

1 scenarijus: DG Agri gauna galutinį sprendimą su veiksmais išieškojimui. DG Agri išnagrinėja OLAF ataskaitą ir siūlo imtis veiksmų

2 scenarijus: DG Agri nustato, kai gauna ataskaitą, kad yra daugiau faktų, kuriuos reikėtų patikrinti, todėl inicijuoja auditą. DG Agri inicijuoja prevencines priemones, atsižvelgiant į OLAF ataskaitą.

3 scenarijus: Jei OLAF nenumato finansinių korekcijų. DG Agri vis vien inicijuoja kontrolės procedūrą, patikrinti ar nebuvo žalos fondui.

Antra darbo grupė: Savanoriškosios susietosios paramos auditų pagrindiniai pastebėjimai:

Šios diskusijos tema tik SSP susijusi su gyvuliais. Diskusijų metu pastebėjome, kad būtina turėti labai tikslią gyvulių registravimo sistemą, paramos apskaičiavimas ir baudų apskaičiavimas.

Darbo grupės dalyviai atliko užduotį - suskaičiuoti paramą pagal skirtingus scenarijus, kaip taikyti sankcijas.

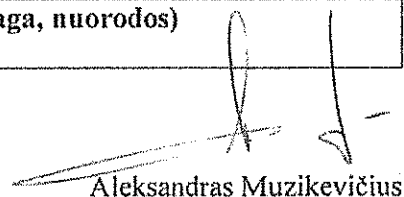
Keli pagrindiniai pastebėjimai: išlaikymo periodas neatitinka, patikrų vietoje metu; svarbu, kad visi nustatyti faktai turi būti įtraukti į ataskaitą; dažnas ausies įsago nebuvimas. COM susidarė įspūdis dėl „Single audit approach“, kad SĮ neatsirenka šių priemonių patikroms vietoje. O turėtų būti taip pat perpatikrinamos.

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

-

5. Atlikti darbai ir pasiekti rezultatai: dalyvauta konferencijoje ir išklaudyta pristatymų metu pateikta informacija.

6. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos)
Prezentacijos

Aleksandras Muzikevičius

Sveikiname
E. Štrelis
Žemės ūkio viceministras
Egidijus Viakontas

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; HR – Kroatija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybės narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper II).